

Norsk Ornitologisk Forening avd Sør Trøndelag (NOF)

Pb 139, 7401 Trondheim

e-post: lonot@online.no internett: www.birdlife.no tlf: 911 06808

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres ref.
NVE 200700954

Deres kontaktperson
Siv Sannem Inderberg

Vår ref.

Vår kontaktperson
Lorentz Noteng

Dato
1. februar 2008

Uttalelse til søknad og KU for 420 kv kraftledning fra Namsos til Roan

Innledning

Vi viser til søknad med KU på 420 kv kraftledning fra Namsos til Roan.

Norsk Ornitologisk Forening avd Sør Trøndelag (NOF) har i sin vurdering av søknad og KU valgt å fokusere vesentligst på naturmiljø, og da naturlig nok særlig på de forhold/problemstillinger som berører fugl.

NOF konstaterer at konsekvensutredningen for 420 kv kraftledning fra Namsos til Roan er et svært tynt dokument i faglig henseende sett i forhold til fugl. Vi konstaterer også at den føyer seg inn i rekken av mangelfulle KU'er for andre vindkraft- og kraftledningsprosjekter. Spesielt mangelfullt er datagrunnlaget for fugl som konsekvensanalysen bygger på, samt at det ikke er foretatt kartlegging av fugletrekk over planområdet. Mangelfullt er også vurderinger omkring bestandspåvirkninger og sumeffekter for fugl den samlede vindkraft- og kraftledningsutbyggingen i regionen kan medføre. Det er heller ikke foretatt noen form for vurdering den enorme habitatødeleggelsen vil ha på lokale hekkebestander for fugl.

NOF mener at sumeffekten av det store antall vindkraftprosjekter med tilhørende kraftledninger i regionen kan medføre store konsekvenser for bestanden av enkelte fuglearter både regionalt og nasjonalt. De samlede konsekvensene av meldte, omsøkte og konsesjonsgitte vindkraftverk anser vi som så usikre, men samtidig så kritiske, at de burde inngått i konsekvensutredningen. I utredningen finnes heller ingen vurdering av de samlede miljøfaglige verdiene av utbyggingsområdene opp mot nasjonale miljømål og internasjonale forpliktelser.

Ut fra det materiale som foreligger, de negative erfaringene fra allerede utbygde vindparker og kraftlinjer, grunnleggende konflikter med nasjonale miljømål og internasjonale forpliktelser, må Norsk Ornitologisk Forening konstatere at den tillit vi i utgangspunktet hadde til de uttrykte målsetningene om at det skulle legges stor vekt på miljøhensyn i disse sakene, har vist seg fullstendig grunnløs. Konsesjonen for vindkraftutbygging på Smøla fjerner ethvert stempel på disse vindkraftplanene som miljøvennlige.

Isolerte vurderinger av betydningen av enkelt inngrep i naturen ansees som en trussel mot å få ivaretatt det biologiske mangfoldet og gjennomført en bærekraftig ressursforvaltning. Over tid vil slike inngrep skape en fragmenteringsprosess som ødelegger leve- og hekkeområdene for flere fuglearter.

Svært mange vindkraftverk med tilhørende kraftledninger planlegges bygd eller er under utbygging i Midt-Norge, og samlet sett er dette å anse som et av de største naturinngrep og miljøeksperiment som er planlagt utført i Norge. De planlagte inngrepene vil resultere i fragmentering av leveområder både for rødlistede og ”vanlige” fuglearter. Konsekvensene vil være utslagsgivende i en regional, nasjonal og i ytterste konsekvens også internasjonal skala.

Ut fra vår vurdering bør det gjennomføres en vurdering om vi har nådd ”tålegrensen” for kystnaturen med konsesjonene som allerede er gitt i Sør- og Nord-Trøndelag. Den siste rest av urørt kystnatur kan ikke gå til industriutbygging!

Målet helligjør ikke middelet!

Direktoratet for Naturforvaltning har påpekt at ”*konfliktene rundt enkelte av de planlagte vindkraftanleggene har vist at utslippsfrihet alene ikke er nok til å kunne klassifisere et vindkraftanlegg som miljøvennlig*”, og i høringsuttalelsen til Frøya vindpark påpeker DN at ”*den samlede utbyggingen i regionen har foregått gjennom behandling av søknader for ett og ett anlegg. Hele denne kyststrekningen er nå i ferd med å skifte karakter og identitet, fra småskala kystlandbruk til et landskap preget av vindmøller. Situasjonen er resultatet av at man har manglet en nasjonal arealpolitikk for vindkraftutbygging, og man har således verken fått prioritert fram de beste prosjektene eller vurdert sumvirkninger innenfor regionen*”.

Poenget her er at det nettopp er den planløse ”ett anlegg om gangen” behandlingen som resulterer i at den siste rest av inngrepsfri natur i Norge går tapt. Det er også denne planløsheten som nå truer bestandene av rødlistede fuglearter, og spesielt den sterkt truede hubroen.

Nasjonale målsettinger

Den nasjonale målsettingen om å bevare inngrepsfrie naturområder i Norge er nedfelt i flere Stortingsmeldinger som bl.a. St.meld. nr. 31 (1992-93) ”Den regionale planleggingen og arealpolitikken” og særlig i St. meld. nr. 29 (1996-97) om ”Regional planlegging og arealpolitikk” og i St. meld. nr. 58 (1996-97) om ”Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling”, der det er et uttrykt mål at inngrepsfrie naturområder skal bevares, bl.a. av hensyn til nasjonal arv og identitet, friluftsliv og biologisk mangfold. Dette er understreket også i de siste års Stortingsmeldinger om ”Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand”.

Norge har satt som mål å stanse tap av biologisk mangfold innen år 2010. Dette fremgår blant annet av St. meld. Nr 21 (2004-2005) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand; ”*Naturen skal forvaltes slik at arter som finnes naturlig sikres i levedyktige bestander, og slik at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes og gjør det mulig å sikre det biologiske mangfoldets fortsatte utviklingsmuligheter. Norge har som mål å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010.*” Dette er i samsvar med internasjonale målsettinger for området.

Dette er politiske føringer som også NVE som statlig forvaltnings- og konsesjonsmyndighet er forpliktet til å forholde seg til.

Hvordan er situasjon for fuglene i 2008?

- 78 av 248 norske fuglearter som er konstatert hekkende i Norge, står nå oppført på den norske rødlista. Dette betyr at 31% av alle norske fuglearter er truet av å dø ut
- Bestander av enkelte ”vanlige” arter er redusert med opptil 90% på noen få tiår. Spesielt gjelder dette flere sjøfuglearter. Den ”vanlige” støren er en annen art hvor

bestanden i Europa er redusert med opptil 50%. Svarthvit fluesnapper er redusert med 90% i Nederland

- Overvintringsområdene i Europa og Afrika for flere norske hekkefugler er ødelagt av habitatendringer og menneskelig påvirkning
- Rasteområdene for trekkende fugl blir ødelagt ved at våtmarker dreneres og dyrkes opp
- Klimastyrte endringer i havet har nærmest slått ut flere ledd i næringskjeden til sjøfugl i nordiske farvann. De få fuglene som møter opp på hekkeplassene sliter med å finne nok mat, og få unger lever opp
- Menneskeheten presser eksistensgrunnlaget for flere av fugleartene til det ytterste med sin hensynsløse arealpolitikk hvor raste-, trekk- og hekkområder ødelegges i stor stil. Fuglene blir drevet fra skanse til skanse da man ikke evner å ta vare på verken hekke- og trekkområdene i nord, eller raste- og overvintringsområdene i sør.

De seneste 50 årene har menneskene endret økosystemene raskere og mer ekstremt enn i noen annen sammenlignbar periode i menneskenes historie. Biologisk mangfold går i dag tapt i et tempo som bare kan sammenlignes med det som tidligere har skjedd ved globale naturkatastrofer og brå klimavekslinger. *Når det gjelder fugler, står 1186 av alle verdens fuglearter (omtrent 12%) i fare for å bli utryddet i nær framtid pga ødeleggelse av arters leveområder!* (kilde: Birdlife.org).

Det er påfallende at denne bit for bit utbyggingen av fuglenes leveområder, som har vært grunnlaget for deres eksistens gjennom millioner av år, nå ødelegges i stor skala på grunn av menneskelig aktivitet. Tapet av en art er irreversibelt, og kan ikke rettes opp. Det er på tide å innse at tiden er inne for å stanse denne ødeleggelsen av fuglenes leveområder!

Internasjonale verdier

Trondheimsfjordområdet er sentral for trekket til deler av Europas felles fuglebestand. Vi har «kystriksvegen» for trekkende fugl langs Mørekysten, med rasteområde og matsøk i Trondheimsfjordsregionen og videre trekk nordover langs kysten av Nord-Trøndelag. Fosen-plataået er trekkleden for en rekke arter som trekker til og fra nord-områdene. Dette er ikke bare et regionalt ansvar, det er også et nasjonalt og internasjonalt ansvar, når vi ser på Bernkonvensjonen, som legger et spesielt ansvar på forvaltningen av dyr på vandring. I denne sammenhengen vil vi også peke på at det er feil å utelukkende å se på arter som står på rødlista. Så lenge dette området er så sentralt for store, internasjonale fuglebestander, kan det få store konsekvenser, også for arter som i dag opptrer i rikt antall

Fuglelivet på Fosen er lite dokumentert, men NOF har grunn til å tro at det det er flere hubroterrorier innenfor og i umiddelbar nærhet til planområdet. Dette er noe som utreder også kommenterer i konsekvensanalysen. I følge Artsdatabanken er de største truslene for bestanden av hubro miljøgifter, kraftlinjer og vindkraftutbygging. Artsdatabanken finner det rimelig å anta at det har vært en bestandsnedgang på minst 20 % de siste 18 år. Arten er plassert i kategori EN (sterkt truet) basert på kriteriet C1 (liten populasjon med bestandsnedgang) i siste utgave av rødlista (desember 2006). Dette er arter som i følge Artsdatabanken har svært høy risiko for utdøing. Norge har en stor del av den skandinaviske bestanden, slik at Norge har et klart ansvar knyttet til forvaltningen av hubro. Hekkelokaliteter til arter som er kategorisert som EN i rødlista blir automatisk betegnet som områder med nasjonal verdi. Arter som benytter skumringen og natta til å jakte vil også være mer utsatt for kollisjoner med vindturbiner og kraftlinjer en dagaktive fugler. Med de storstilte planene for vindkraftverk langs kysten, vil hubro være en av de artene som sannsynligvis er mest sårbar mot en slik utbygging.

Prisen for kraftledninger

Til tross for at det er gjort få undersøkelser på konflikten mellom kraftledninger og fugl i Norge, viser Bevanger & Thingstad (1988) ved hjelp av innrapporterte gjenfunn av ringmerkede fugler fra ringmerkingsentralen ved Stavanger Museum, at kollisjoner med kraftledninger utgjør en betydelig dødsårsak for en rekke fuglearter. **Norsk institutt for naturforskning (NINA) har anslått at 20 000 storfugl, 26 000 orrfugl og i overkant av 500 000 ryper årlig blir drept i kollisjon med kraftledninger.** Selv om slike anslag er befattet med stor usikkerhet representerer dette en betydelig ulempe ved luftledninger.

Undersøkelser og fakta

Det er foretatt også andre undersøkelser i Norge omkring problemstillingen fugl og kollisjoner med kraftledninger:

- Undersøkelser fra Norge viser at 57% av alle havørner med kjent dødsårsak blir drept mot kraftlinjer
- I perioden 1984-87 ble det foretatt regelmessige patruljeringer i Midt-Norge for å undersøke om kollisjon med lufthindringer var en regulær dødelighetsfaktor for hønsfugl. Undersøkelsen viste at både rype, storfugl og orrfugl var utsatt for å kollidere med kraftledninger. Tapstallene for storfugl kan, i følge undersøkelsen, være i samme størrelsesorden som jaktuttaket på landsbasis.
- Det er gjennom en årrekke samlet inn opplysninger om dødsårsaker hos overvintrende sangsvaner i Møre og Romsdal og kraftlinjekollisjoner har vist seg å være den viktigste dødsårsaken hos overvintrende svaner i fylket. I følge konsekvensutredningen ble rundt 50% av alle døde svaner drept som følge av kollisjoner med kraftlinjer
- Bevanger og Overskaug (1988) undersøkte 58 drepte hubroer innsendt til Direktoratet for Naturforvaltning i perioden 1987-1994. Hos 38 av fuglene der dødsårsaken kunne bestemmes, var 25 omkommet etter kollisjon med kraftledninger. I 1986-87 ble 27 ungfugler av hubro, klekket i avlsbur, sluppet fri i Østfold med påmontert radiosender. Minst 12 av 22 døde radiomerkede hubroer som ble gjenfunnet hadde omkommet i elektrokusjon og kollisjon med kraftledninger. Denne tendensen ble bekreftet ved undersøkelse av ringmerkede hubroer som ble funnet døde (over 400 fremavlede hubroer ble sluppet fri). Av 67 fugler med identifiserbare dødsårsaker utgjorde elektrokusjon og kollisjon med kraftlinjer minst 75%.
- I Norsk Ringmerkingsatlas (Bakken et al 2006) er det redegjort for dødsårsaken til 118 hubroer. Den desidert viktigste dødsårsaken (68 fugler) var elektrokusjon eller kollisjon med ledninger.

Listen over internasjonale undersøkelser foretatt på fugl og kraftledninger er lang. Nedenfor har vi listet et utsnitt:

- Andersen et.al. undersøkte døde fugler under en 13,1 km lang (60 kV, 150 kV) kraftlinje i Danmark som delvis gikk over gruntvannsområder og fant 9 døde fugler/døgn/km kraftlinje. Seksti prosent av 105 funn var arter som hekket i området (hegrer, ender, vadefugler og måker). De fant at svaner, måker og enkelte vadefugler var spesielt utsatte
- Anderson et.al (1988) fant at nærmere 70% av drepte fugler (kollisjon eller strømgjennomgang) innenfor en vindmøllepark i California var rovfugler. Av disse var 34 ørner og 58 hauker
- Corwell et.al. undersøkte dødsårsaken til vannfugler i USA og Canada og fant at over 50% skyldes kollisjon med ledninger
- Europarådet publiserte i 1981 rapporten «Birds in need of special protection in Europe» hvor kraftlinje-kollisjon er nevnt spesifikt som en hovedårsak til tilbakegangen av hubro i Europa. Det ble også påpekt at stork er spesielt utsatt grunnet kraftlinjer

- En undersøkelse av dødeligheten i en bestand av den sterkt truede Canadatranen i USA viste at kraftlinje-kollisjon var ansvarlig for 37% av dødeligheten (Drewien)
- Studium av drepte fugler i et vernet våtmarksområde i Spania viste flere drepte rovfugler, deriblant både keiserørn og myrhauk (Ferrer et.al.1987). En oppfølgingsundersøkelse fra 1991 viste 400 drepte rovfugler per. år langs en kraftlinje strekning på 100 km (Ferrer et.al. 1991)
- Garzon et.al. konkluderer med at kabler er hovedtrusselen for rovfugler i Spania
- En undersøkelse av virkningen av kraftlinjer på store fugler viste at kraftlinjer utgjorde hovedgrunnen til den katastrofale tilbakegangen til stork i Tyskland (Haas)
- Herren fant i en undersøkelse om dødelighet og biologi hos vandrefalk at 36% av dødsfallene skyldtes kraftlinjer. Han påpeker også at kraftlinjer er hovedårsaken til tilbakegangen av Hubro i Sveits
- 44 % av alle kjente dødsårsaker hos 1051 engelske knoppsvaner var kollisjon med master (Ogilvie)
- Av 182 døde fugler funnet på bakken nær turbiner og overføringsledninger i Altamont Pass vindmøllepark i California var 65 % rovfugler. 55 % av rovfugl dødsfallene skuldes kollisjon med turbiner, 11 % kollisjon med ledninger og 8 % strømgjennomgang (Orloff et.al. 1992)
- Av 128 svane-dødsfall med kjente årsaker var 49 % forårsaket av kollisjon med kraftlinjer. Svaneartene som var studert var knoppsvane, sangsvane og dvergsvane (Owen et.al.)
- En populasjonsstudie av kongeørn i «Altamont Pass Wind Resource Area» viste at ørnebestanden hadde negativ vekstrate. 16% av dødsfallene skyltes strømgjennomgang, 38% kollisjon med turbiner og 54% kollisjon med ledninger (Grainger, 2000)

Oppsummering av kvantitative analyser viser at mellom 3000 og 4000 fugler kan bli drept årlig pr. km kraftlinje i enkelte fugletette områder.

Dette er bare et utvalg av studier som er gjort på kraftlinjer og fugl. Oppsummert fremgår det med stor tydelighet at både kollisjon med kraftlinjer og turbiner utgjør en stor risiko spesielt for vadefugler, ender, svaner, ugler og rovfugl. Dette er alle arter som enten hekker i det aktuelle planområdet, eller bruker området i forbindelse med trekk.

Hva skjer i andre land

Luftspenn er utgått på dato! Spesielt i EU og en del europeiske land utenom EU, har innsett at tradisjonelle kraftlinjer i luft har store negative effekter på fuglelivet. Vi kan blant annet vise til at det islandske Alltinget den 12. desember 2007 vedtok at alle nye kraftledninger skal legges i bakken, og alle gamle luftspenn skal legges som jordkabler innen 5 år. Bakgrunnen for vedtaket er at det er færre feil i et jordkabelnett enn et luftspenn, da de ikke er gjenstand for ising, forurensing og stormer som kan medføre ustabilitet i strømmettet. Beslutningen er også tatt på bakgrunn av å redusere trusselbildet for fugl. Beregninger som er gjort viser at det på lang sikt er lønnsomt å legge kraftledninger i bakken heller enn som luftspenn.

Konsekvenser og avbøtende tiltak

Kunnskapen om det aktuelle planområdets funksjon for fugl er svært mangelfull. Historisk er det gjennomført få eller ingen ornitologiske undersøkelser i området. Viltkartlegging i kommunene er primært gjennomført på hjortedyr og hønsefugl (les: arter hvor det er næringsinteresser), så viltkartene er et svært dårlig grunnlag for å vurdere konsekvenser for fugl.

NOF stiller store spørsmålstegn til hvorfor utreder ikke har drøftet kvaliteten på datagrunnlaget som konsekvensanalysen tar utgangspunkt i. Det fremkommer ingen steder at mangel på data eller dårlig kvalitet på data har betydning for konsekvensvurderingene som er

foretatt. **Det burde vært innlysende at utreder har vurdert kvaliteten på data, og kommentert dette i analysen.**

Utreder har vært på befaringsfelt i perioden april-juni. Det sies ingen ting om hvilken metode som er brukt i felt og hvilke arter man har forsøkt å kartlegge. Dette tar NOF som en bekreftelse på at utreder ikke tar på alvor de konsekvenser som tiltaket vil ha for fugl, idet hver enkelt art krever sin spesielle metode for å kartlegges. Perioden utreder har vært i felt er for eksempel den mest ugunstige perioden å kartlegge de meste sårbare rovfuglene som kongeørn, havørn og hubro, da disse artene på denne tiden ligger på egg eller har små unger, og er en periode det normalt er svært lite aktivitet ved hekkeplassen. For å kartlegge disse artene må man ut i felt fra slutten av februar til slutten av mars – en periode hvor disse artene utøver territoriehevdning. En metode er selvfølgelig å være i felt på ettersommeren for å kartlegge eventuelt flygedyktige unger. Dette er derimot en metode som kun skal benyttes som supplement idet man ved denne metoden ikke fanger opp territoriehevdende par som har mislyktes med hekkingen, eller avstår hekking.

Utreder påpeker selv i konsekvensutredningen at kraftledninger generelt utgjør en kollisjonsfare for fugl. Det påpekes korrekt også at høy avgang har bestandsmessige konsekvenser for en del arter med naturlig lav reproduksjonsrate. Hubro, kongeørn, havørn, trane og svane er slike arter.

Utover dette mener NOF at konsekvensutredningen oppviser et bunnmål av konsekvensanalyser og begrunnelse for avbøtende tiltak. Blant annet nevner konsekvensutredningen ikke et ord om hvilke virkninger de enorme habitatødeleggelse vil kunne ha på den lokale hekkebestanden for fugl. Heller ikke nevnes hvor store sumvirkninger de iverksatte, planlagte og foreslåtte vindkraftanleggene med tilhørende kraftlinjer vil ha på fuglelivet – sett både i en nasjonal og internasjonal sammenheng.

Som avbøtende tiltak er det (kort) foreslått: ”å grave ned topplinen eller montere på fugleavvisere som øker synligheten”(1) uten noen som helst referanse til studier på dette området. NOF oppfatter dette som ”synsing” uten begrunnelse i vitenskapelige studier.

NOF spør:

- På hvilket grunnlag kan man si at de foreslåtte tiltakene vil redusere kollisjonsrisikoen for fugl?
- Kan man vise til studier som bekrefter at de foreslåtte avbøtende tiltakene har en nytteverdi?
- Hvor stor effekt vil de foreslåtte tiltakene ha; 10%- 20% - 50% redusert kollisjonsrisiko?

En naturlig følge av at man ikke har tilstrekkelig datagrunnlag til å vurdere konsekvenser for tiltak, er at man i slike tilfeller må det utøve ”føre-var” vurderinger. I St.meld. nr. 42 (2000–2001) om Biologisk mangfold har regjeringen også lagt til grunn ”at føre-var prinsippet og økosystemtilnærming skal være grunnleggende forvaltningsprinsipper for alle myndighetsområder”.

Konklusjon

Vår konklusjon tar utgangspunkt i forvaltningslovens §17 om forvaltningsorganets utrednings- og informasjonsplikt. *Forvaltningsorganet plikter å påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.* NOF konkluderer her med at saken ikke er godt nok opplyst til å fatte vedtak.

Vår konklusjon er at Statnetts vurdering av konsekvensene av 420 kv kraftledning Namsos til Roan er gjort på sviktende grunnlag og uten at det er tatt nødvendig hensyn til nasjonale

miljømål og internasjonale forpliktelser slik de er nedfelt i konkrete vedtak og konvensjoner. Spesielt alvorlig finner vi mangel på verdisetting og verdivurdering av områdets funksjon, særegenhet og spesielle verdi i forhold til "vanlige" arter som ikke står oppført på rødlista. På den andre siden er det ikke skaffet til veie referansemateriale som burde være helt sentralt for effektvurderingene i forhold til rødlistede fuglearter. Etter vår mening har dette medført en undervurdering og nedvurdering av naturfaglige og miljøfaglige verdier på en slik måte at sentrale miljøverdier og viktige, nasjonale og internasjonale miljømål er satt til side. Dette kan umulig være i samsvar med de hensyn og verdier som skal ivaretas, og som bl.a. konsekvensvurderinger etter Plan- og bygningsloven skal se til blir oppfylt. En så sentral nasjonal målsetting som stopp i tapet av biologisk mangfold før 2010 (2010-målsettingen) er overhode ikke berørt. Gjennomføring av tiltaket vil medføre et tap av det biologiske mangfoldet, ikke bare lokalt, men også nasjonalt og internasjonalt, og vil vanskeliggjøre innfrielsen av 2010-målsettingen.

I forbindelse med konsesjonsbehandlingen kan ikke NOF se at naturverdier, og konflikter opp mot disse, er vurdert i forhold til nasjonale miljømål nedfelt i en rekke stortingsmeldinger, og de er heller ikke vurdert i forhold til Norges internasjonale forpliktelser, spesielt i henhold til Ramsarkonvensjonen, Bernkonvensjonen, Bonnkonvensjonen og Biodiversitetskonvensjonen (Riokonvensjonen), men også i forhold til samordning med miljøvern hensyn i EU-landene (naboland) (EUs fugledirektiv).

Ved behandlingen av Stortingsmelding 29 (1998-99) om energipolitikken, jf. Innst. S. nr. 122 (1999-2000) er det fastsatt som mål at det innen 2010 skal bygges ut vindkraftanlegg i Norge som årlig produserer 3 TWh, noe som det for lenge siden er gitt konsesjoner til. Nå som den nasjonale målsettingen i forhold til utbygging av vindkraft er innfridd, krever NOF at 2010-målsettingen om biologisk mangfold blir sterkt vektlagt.

Norsk Ornitologisk Forening forventer at den videre saksbehandlingen legger avgjørende vekt på å få rettet opp de mangler og feil vi mener preger vesentlig deler av beslutningsgrunnlaget. Spesielt må det legges hovedvekt på verdivurdering av sentrale fuglearter og forekomster i området, på det mest relevante og mest oppdaterte erfaringsmateriale for forventede effekter på naturverdiene, og endelig at verdier, inngrep og effekter vurderes i forhold til nasjonale miljømål slik de er nedfelt i sentralpolitiske dokumenter og i henhold til forpliktende, internasjonale avtale og konvensjoner.

NOF forventer at dokumentasjon fra inn- og utland på effekter kollisjon med kraftledninger har på fuglebestander, samt de foreløpige resultatene (som tyder på høyere kollisjonsrisiko enn forventet) av etterundersøkelsene på Smøla, vektlegges sterkt når NVE behandler denne søknaden om 420 kv kraftledning - i et av de viktigste trekkledene for fugl i Norge.

Dette må etter vår oppfatning føre til at 420 kv kraftledning fra Namsos til Roan ikke gis konsesjon.

Med hilsen
Norsk Ornitologisk Forening avd Sør Trøndelag

(sign)
Lorentz Noteng
Leder

Kopi:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Direktoratet for Naturforvaltning

Roan Kommune
Osen Kommune
Namdalseid Kommune

Overhalla Kommune